

J. Langmeier – K. Balcar – J. Špitz: **Dětská psychoterapie**. Praha, Portál 2000. 431 stran.

Recenzovaná práce je rozšířeným a přepracovaným vydáním stejnojmenné knihy, jež vyšla v Avicenu v r. 1989. Redakce se tentokrát ujal K. Balcar, předmluvou ji uvedl nestor dětské psychologie u nás (a editor prvního vydání) J. Langmeier.

Autory knihy jistě netřeba odborně veřejnosti představovat. Patří mezi nejznámější české odborníky na problematiku dětské psychologie a psychoterapie, odborníky, kteří vychovávali a vychovávají pracovníky pomáhajících profesí. Publikace je nejen monografií, ale má ráz i vysokoškolské učebnice uplatňující se na filozofických, lékařských, pedagogických a možná i na některých teologických fakultách.

Knihy je členěna do šesti částí, v jejím závěru pak nalezneme seznam použité literatury, jmenný a věcný rejstřík. V seznamu literatury jsou nejčastěji uvedené anglické publikace, nejcitovanějším autorem je S. Kratochvíl, S. Minuchin a W. Spiel.

Vzhledem k rozsahu recenze uvedu jen stručný obsah práce.

1. *Psychoterapeutická problematika dětí a dospívání* (úloha psychologických činitelů u dětských problémů a poruch, pojetí psychoterapie, obecné otázky psychoterapie s dětmi).

2. *Individuální psychoterapie* (sugestivní postupy, racionálně-terapeutické postupy, emocionálně a motivačně-terapeutické postupy, behaviorálně-terapeutické postupy, psychofyziologické terapeutické postupy).

3. *Rodinná psychoterapie* (povaha rodinné psychoterapie, behaviorální přístup v rodinné terapii, experienciálně-komunikační přístup v rodinné terapii, strukturální přístup v rodinné terapii, systemická rodinná terapie).

4. *Skupinová psychoterapie* (povaha skupinové psychoterapie, formy skupinové psychoterapie).

5. *Léčebné společenství* (pojetí a praxe léčebného společenství s dětmi).

6. *Některé speciální úseky psychoterapie dětí* (děti zanedbané a deprivované, děti týrané a zneužívané, děti s primárně somatickým chronickým onemocněním, děti mentálně retardované, děti psychotické, děti s psychosomatickými poruchami, děti trpící závislostmi).

Recenzovanou publikaci lze hodnotit v superlativech. Osobně si na ní nejvíce cením, že je příkladem diferencovaného a současně i integrujícího myšlení a přístupu v psychoterapii. Dále pak, že spojuje naše zkušenosti se zahraničními při pomoci dětem a dospívajícím psychologickými prostředky. Dětská psychologie má u nás totiž bohatou tradici, jejímž důstojným pokračováním je i toto dílo. Důraz na rodinu a respektování vývojové úrovně a individuálních zvláštností dítěte za všech okolností se staly při psychologické péči o dětské a dospívající pacienty samozřejmostí.

Při kritickém pohledu (i to je součástí recenze) lze snad doporučit, aby při dalším vydání knihy byla větší pozornost věnována i poznatkům a přístupům hlubinné psychologie. Vydáním *Dětské psychoterapie* získává naše odborná veřejnost (spolu s knihou S. Kratochvíla *Základy psychoterapie*, jež vyšla u stejného nakladatele) vysoce hodnotné uvedení do problematiky psychoterapie. V tomto případě není frází věta, že publikace by neměla chybět v knihovně žádného klinického psychologa či psychiatra. Autorům i nakladateli patří poděkování za zdařilé dílo.

Jan Vymětal